

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

*Rebeja Alexandr xxxxxx, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat în xxxxxxxx*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 02.06.2020 - 10.07.2020;

Instanța de apel: 31.07.2020-29.09.2020;

Instanța de recurs: 26.11.2020 –10.03.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 iulie 2020, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Rebeja Alexandr, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. c) și f) din Codul penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită o pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Rebeja Alexandr, în perioada de timp cuprinsă între 09 mai 2020, ora 23:30 și 10 mai 2020, ora 03:00, data și ora exactă nu a putut fi stabilită de către organul de urmărire penală, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând din intenție directă îndreptată spre realizarea scopului stabilit, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, având mască pe față, a pătruns pe teritoriul domiciliului cet. Lișcinskaia Anastasia, situat în mun. xxxx, or. xxxxxxxx, și în mod deschis a sustras de la cet. Lișcinskaia Anastasia un inel din aur incorporat cu o piatră de rubin, de culoare roșie, la prețul de 5000 lei, un inel de logodnă la prețul de 5000 lei, o pereche de cercei din aur la prețul de 5000 lei, un lăntșor cu o cruciuliță din aur, la prețul de 5000 lei, pe care ultima le purta asupra sa, mijloace bănești în sumă de 30 de lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă totală de 20030 lei.

În acest context, acțiunile inculpatului Rebeja Alexandr au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. c) și f) Cod penal „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de o persoană mascată , cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”

3. *Sentința a fost atacată cu apel de către:*

- procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Severin Vladimir, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 10 iulie 2020, din motivul ilegalității în parte a acesteia, prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3360 lei, cu trecerea acestora în contul statului, cu dispunerea pronunțării unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru instanța de fond, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului de stat privind obligarea inculpatului la compensarea cheltuielii judiciare, constituite din costul expertizei judiciare expuse în raportul nr. xxxxxxxx din 21.05.2020, în sumă de 3360 lei.

- Avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului Rebeja Alexandr, care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 10.07.2020, rejudecarea cauzei în partea stabilirii pedepsei cu emiterea unei decizii prin care lui Rebeja Alexandr xxxxx să-i fie suspendată condiționat sau suspendată parțial executarea pedepsei.

3.1 *În motivarea cerințelor sale, procurorul a invocat următoarele aspecte:*

- potrivit art.227 alin.(1) din Codul de procedură penală „cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal”, alin.(2) al aceluiași articol stipulează că: „cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali”. La fel, alin.(3) statuează că: „cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate”;

- potrivit art.229 alin.(1), (2) din Codul procedură penală: „cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Totodată, conform art.229 alin.(3) din Codul de procedură penală se dispune că: „instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor”.

- urmărirea și judecarea unei cauze penale determină efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile determinate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau

de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală;

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiuni, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiuni astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli. De asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare;

3.2 În motivarea cerințelor sale avocatul în numele inculpatului a invocat următoarele aspecte:

- Rebeja Alexandr xxxxxx, vina în săvârșirea infracțiuni a recunoscut-o integral, în acest sens a solicitat examinarea prezentei cauze penale într-o procedură specială conform art.364/1 Cod de procedură penală. Solicitând examinarea cauzei penale conform art.364/1 Cod de procedură penală, Rebeja Alexandr a dorit o examinare rapidă și evitarea tergiversării examinării, dorind să minimalizeze pe cât posibil efectele infracțiuni comise;

- urmează a fi atrasă atenția și la faptul că inculpatul s-a căit sincer, a conștientizat gravitatea infracțiuni comise, a relatat cu exactitate atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești cum, unde și în ce circumstanțe a fost comisă infracțiune;

- Rebeja Alexandr, are familie, 2 copii minori la întreținere, domiciliu stabil, este angajat în câmpul muncii neoficial precum mulți dintre concetățenii noștri, nu s-au sustras de la organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Rebeja Alexandru xxxxxx suferă de mai multe boli grave printre care xxxxxxxxxxxxxx și necesită tratament care nu îi poate fi oferit în penitenciar. Chiar dacă anterior inculpatul a fost condamnat, comiterea de infracțiuni nu reprezintă modul său de viață sau îndeletnicirea sa din viața de zi cu zi;

Toate aceste aspecte demonstrează faptul că inculpatul a comis infracțiunea într-un moment de rătăcire, însă în prezent el s-a corectat, or potrivit al.2, art.61 Cod penal „Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializare condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”;

- scopul corectării și reeducării condamnatului poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate, cu stabilirea inculpatului a pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării acesteia totală sau parțială dându-i astfel posibilitatea reală lui Rebeja Alexandr să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită. Perioada îndelungată a termenului de probă și

situația în care aceasta îl va pune pe condamnat, care va fi obligat permanent să-și adapteze comportamentul la obligațiile impuse de către instanță, poate fi asimilată unei pedepse echitabile, iar prin urmare reeducarea lui Rebeja Alexandr va fi mai efectivă;

- suspendarea condiționată sau suspendarea parțială a executării pedepsei va asigura scopurile pedepsei, fiind echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului. Așadar, modalitatea de executare aleasă și quantumul pedepsei aplicată pentru infracțiunea săvârșită de Rebeja Alexandr, este în acord cu principiul proporționalității avându-se în vedere faptele comise și urmările produse.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului Rebeja Alexandr, și admis apelul procurorului, și casând parțial sentința primei instanțe în latura penală și în partea cheltuielilor de judecată a pronunțat în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Rebeja Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2), lit. c), f) Cod penal și a-i stabilit o pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis , fără amendă.

Totodată, s-a încasat de la Rebeja Alexandr, în beneficiul statului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei judiciare nr. xxxxxxxx din xxxxx – 3360 (trei mii trei sute șazeci) lei.

4.1 Pentru a decide astfel instanța de apel verificând, chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, instanța de apel a mai remarcat că, pedeapsa aplicată lui Rebeja Alexandr este una echitabilă în raport cu infracțiunile săvârșite.

Coroborând considerentele sus-menționate, instanța de apel a reiterat că, prima instanță a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și anume că acesta anterior a fost condamnat pentru o infracțiune cu intenție pentru care a ispășit pedeapsa reală cu închisoare, fiind eliberat din locurile de detenție în anul 2018, ceea ce indică că Rebeja Alexandr nu și-a făcut concluziile necesare și la scurt timp a comis o altă infracțiune.

Suplimentar, stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, au pus în vizorul instanței de apel incorectitudinea aplicării unei pedepse non privative de libertate, deoarece inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă, prevăzută de art.16 alin.(4) Cod penal, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat.

Sub aceste aspecte, instanța de apel a conchis asupra respingerii argumentelor invocate de către avocatul Grițco Pavel, în numele inculpatului,

menționând că, la moment izolarea inculpatului Rebeja Alexandr de societate este necesară și rezonabilă.

Cu referire la apelul declarat de către procuror, instanța de apel a notat că conform art.142 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „Expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sînt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror.”

În conformitate cu art.143 alin.(1), pct. 6) Cod de procedură penală al RM „Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.”

Dispozițiile alin.(3) art.75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, expres stabilește că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală”.

Din materialele cauzei penale, rezultă că probă ce confirmă vinovăția inculpatului Rebeja Alexandr, servește raportul de expertiză judiciară nr.xxxxxxxx din 21.05.2020, pentru efectuarea căruia au fost suportate cheltuieli în sumă de 3360 lei.

În aceste condiții instanța de apel a remarcat că, cheltuielile de judecată în suma de 3360 lei, suportate pentru efectuarea raportul de expertiză judiciară nr.xxxxxxxx din 21.05.2020, urmează a fi achitate anume din contul lui Rebeja Alexandr în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. 6, 10, alin. (1) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu remiterea la rejudecare a cauzei în instanța de apel în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei decizii prin care lui Rebeja Alexandr, să-i fie suspendată condiționat sau suspendată parțial executarea pedepsi, iar cheltuielile judiciare să fie trecute în contul statului.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a indicat că:

- atât prin sentință cât și prin decizie lui Rebeja Alexandr i-a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, nefiind ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de comportamentul părților vătămate, a inculpatului, de

personalitatea inculpatului. Totodată temeiurile invocate în cadrul apelului depus de către procuror și aprobate de către Colegiul Curții de Apel Chișinău nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erorilor de drept sau de fapt care ar da temei de implicare a instanței de apel în sensul casării sentinței adoptate de către Judecătoria Chișinău și potrivit legii, se impunea inadmisibilitatea apelului, ca fiind vădit neîntemeiat.

- Rebeja Alexandr vina în săvârșirea infracțiunii a recunoscut-o integral, în acest sens a solicitat examinarea prezentei cauze penale într-o procedură specială conform art.364/1 CPP RM. Solicitând examinarea cauzei penale conform art.364/1 CPP RM, Rebeja Alexandr a dorit o examinare rapidă și evitarea tergiversării examinării, dorind să minimalizeze pe cât posibil efectele infracțiunii comise.

- urmează a fi atrasă atenția și la faptul că inculpatul s-a căit sincer, a conștientizat gravitatea infracțiunii comise, a relatat cu exactitate atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești cum, unde și în ce circumstanțe a fost comisă infracțiunea.

- Rebeja Alexandr are familie, 2 copii minori la întreținere, domiciliu stabil, este angajat în câmpul muncii neoficial precum mulți dintre concetățenii noștri, nu s-a sustras de la organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Rebeja Alexandr suferă de mai multe boli grave printre care xxxxxxxxxxxxxxxx și necesită tratament care nu îi poate fi oferit în penitenciar. Chiar dacă anterior inculpatul a fost condamnat, comiterea de infracțiuni nu reprezintă modul său de viață sau îndeletnicirea sa din viața de zi cu zi.

- Toate aceste aspecte demonstrează faptul că inculpatul a comis infracțiunea într-un moment de rătăcire, însă în prezent el s-a corectat, or potrivit al. 2, art. 61 CP RM „Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”.

- Dacă instanța de fond considera că inculpatul urmează să execute în penitenciar pedeapsa stabilită, ținând cont de circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului putea să dispună condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare și să dispună ca o perioadă de executare a pedepsei să fie în închisoare și o parte de probațiune sau, după caz, termen de probă

- suspendarea condiționată sau suspendarea parțială a executării pedepsei va asigura scopurile pedepsei, fiind echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului. Așadar, modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicată pentru infracțiunea săvârșită de Rebeja Alexandr, este în acord cu principiul proporționalității avându-se în vedere faptele comise și urmările produse.

- este eronată soluția instanței de apel prin care s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3360 lei, or potrivit art.229, alin.(1) CPP „(1) Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului”. Conform art.229, alin.(3) CPP „Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să

suporte cheltuielile judiciare în caz Prevederile alineatului doi stipulează că, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Astfel, cadrul legal prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile suportate la efectuarea expertizelor în speță. Prin urmare, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului, prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și strict necesare, în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanța, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecării cauzei, inclusiv prin dispunerea unor expertize suplimentare sau contraexpertize, la solicitarea părții apărării. Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel în parte stabilirii pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Sub aspectul invocării de recurent a prevederilor art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi erorile de drept și esența că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse

individualizate contrar prevederilor legale, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens.

Totodată, Colegiul penal atestă că nu și-a găsit confirmarea și temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilind justificat, în privința acestuia, pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, fără aplicarea art. 90 sau 90¹ Cod penal, în privința inculpatului.

Instanța de recurs constată că, recurentul invocă dezacordul cu individualizarea pedepsei inculpatului de către instanța de apel, și anume în latura penală în partea neaplicării prevederilor art. 90 sau 90¹ Cod penal.

Colegiul penal la acest capitol menționează că potrivit practicii judiciare constante, suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei, stabilită de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare, prin suspendarea pentru o anumită perioadă de timp a executării pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Iar, pentru aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei este imperativ ca instanța de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea acesteia. Instanța de judecată își argumentează decizia, bazându-se pe materialele cauzei și pe datele despre persoana vinovatului, indicând în mod obligatoriu motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecății, Colegiul penal constată că instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea inculpatului, este necesară executarea efectivă a pedepsei.

În desfășurarea aceleiași idei, instanța de recurs mai specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. În același context, Colegiul penal menționează că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Cu referire la criticele invocate de recurent, precum că suspendarea condiționată sau suspendarea parțială a executării pedepsei va asigura scopurile pedepsei, fiind echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului, instanța de recurs relevă că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate

cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Colegiul reține că, în cauza dată, inculpatul a recunoscut săvârșirea infracțiunilor imputate și a solicitat de a fi judecată cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către prima instanță, beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În continuare, luând în considerație faptul că inculpatul Rebeja Alexandr, a acceptat judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, acesta beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În prezenta speță, Colegiul atestă că, inculpatul Rebeja Alexandr, a fost condamnat în baza art. art.187 alin.(2) lit. c) și f) din Codul penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită o pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Totodată, urmează a fi remarcat și acel fapt că, potrivit materialelor cauzei (f.d.111-113, vol. II), prin sentința Judecătoriei Criuleni din 22 februarie 2013 Rebeja Alexandr, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d), 187 alin. 2 lit. d), e), f) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă de 6 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 10 000 (zece mii) lei, fiind ulterior eliberat înainte de termen prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2018.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile recurentului cu privire la necesitatea dispunerii suspendării condiționate sau suspendării parțiale a executării pedepsei, deoarece instanța de apel corect a ajuns la concluzia că corectarea lui Rebeja Alexandr va fi asigurată doar prin executarea reală a

pedepsei închisorii, stabilită în concordanță cu rigorile impuse de art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală. În susținerea acestei concluzii instanța de recurs punctează că instanța de apel corect a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor grave, de impactul social negativ al acțiunilor inculpatului, de personalitatea acestuia, care anterior a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare.

În consecință, instanța de recurs constată că argumentele invocate de recurent cu privire la necesitatea suspendării condiționate sau suspendării parțiale a executării pedepsei stabilite inculpatului, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Referitor la solicitarea recurentului precum că instanța de apel nefondat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, Colegiul penal consideră ca nefondată critica recurentului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, precum că, nemotivat sa dispus încasarea de la Rebeja Alexandr în beneficiul statului a sumei de 3360, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în procesul penal. Or, instanța de apel corect a specificat că norma prevăzută de art. 143 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare la 09 februarie 2018, potrivit căreia a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat. Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să prezinte excepție, dar nu regula.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Având în vedere că raportul de constatare tehnico-științific nr. xxxxxxxx din xxxxxx, a fost efectuat după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 316 din 22 decembrie 2017 și ținând cont că nu au fost constatate careva impedimente privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, se ajunge la concluzia că soluția instanței de apel raportată la prevederile art. art. 227, 229 alin. (1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă. Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, temeiul invocat de recurent, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază hotărârea atacată ca fiind legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, fapt ce impune și inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către de către avocatul Grițco Pavel în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Rebeja Alexandr xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda